

พระราชบัญญัติ น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2521

เป็นปีที่ 33 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติ น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2509

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

น้ำมันเชื้อเพลิง หมายความว่า น้ำมันปิโตรเลียมดิบ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าดน้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันหล่อลื่นและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่นที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่นกับทั้งให้รวมถึงน้ำมันหรือสิ่งอื่นที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ค้าน้ำมัน หมายความว่า ผู้กระทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยซื้อ โดยส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจำหน่ายและให้หมายความรวมถึงผู้กลั่นหรือผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันปิโตรเลียมดิบหรือจากสิ่งอื่นด้วย

ผู้ขนส่งน้ำมัน⁽²⁾ หมายความว่า ผู้ที่รับจ้างทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีใช้เป็นคนเอง ยกเว้นการขนส่งโดยทางรถไฟ

ปี หมายความว่า ปีปฏิทิน

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

อธิบดี⁽³⁾ หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม

มาตรา 6 ผู้ใดจะเป็นผู้ค้าน้ำมันมีปริมาณการค้าแต่ละชนิดหรือรวมกันทุกชนิดปีละตั้งแต่หนึ่งแสนเมตริกตันขึ้นไปต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการนี้รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตด้วยก็ได้

มาตรา 6 ทวิ (1) ผู้ค้าน้ำมันอื่นซึ่งมิใช่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ซึ่งดำเนินกิจการค้าน้ำมัน โดยจัดตั้งเป็นสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชน ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และการอนุญาต อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

สถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา นี้ หมายความว่าสถานที่จะจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัดติดตั้งไว้เป็นประจำ

มาตรา 7 ให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ส่งบัญชีตามแบบและรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับปริมาณและสถานที่เก็บของน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่ซื้อ ที่กลั่น ที่ผลิต ที่ได้มา หรือที่มีไว้เพื่อจำหน่าย และที่เหลืออยู่ในแต่ละเดือนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

ให้ผู้ค้าน้ำมันอื่นนอกจากผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ที่มีปริมาณการค้าแต่ละชนิดหรือรวมกันทุกชนิดแต่ละปีเกินจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดส่งบัญชีตามแบบและรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่ซื้อ ที่กลั่น ที่ผลิต ที่ได้มาหรือที่จำหน่ายได้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในวันที่สิบของเดือนมกราคมของแต่ละปี

ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ หรือ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ค้าน้ำมันส่งบัญชีเกี่ยวกับปริมาณและสถานที่เก็บของน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากที่ต้องส่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอีกก็ได้ และให้ผู้ค้าน้ำมันส่งบัญชีดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

มาตรา 8 รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ส่งบัญชีตามแบบและรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับแผนการกลั่น ผลิต ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือจำหน่ายซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงล่วงหน้าทุกสามเดือนได้

มาตรา 9 ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ต้องสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ทุกขณะในสถานที่เก็บตามวรรคสี่ไม่ต่ำกว่าอัตราที่รัฐมนตรีกำหนดซึ่งต้องไม่เกินร้อยละสามสิบของปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่ซื้อ ที่กลั่น ที่ผลิต หรือที่ได้มาในปีหนึ่ง

ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่ซื้อที่กลั่น ที่ผลิต หรือที่ได้มาในปีหนึ่งจะมีจำนวนเท่าใด ให้ผู้ค้าน้ำมันกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี หรือตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร ปริมาณที่กำหนดนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อผู้ค้าน้ำมันร้องขอและรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย

การกำหนดชนิดและอัตราของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

น้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองตามวรรคหนึ่ง จะเก็บไว้ ณ สถานที่ใดเป็นจำนวนเท่าใด ให้ผู้ค้าน้ำมันขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา 10 ประกาศกำหนดชนิดและอัตราของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองตามมาตรา 9 วรรคสามให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่กำหนดไว้ให้ใช้บังคับในประกาศนั้นซึ่งต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองซึ่งได้ประกาศไว้แล้วด้วย ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอัตราที่ได้ประกาศไว้แล้วให้สูงขึ้น

การประกาศเปลี่ยนแปลงชนิดและอัตราของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองตามมาตรา 9 รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ค้าน้ำมันที่สำรองน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใดอยู่แล้วสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดนั้นต่อไปอีกโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

มาตรา 11 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือหรือโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ค้าน้ำมันงดจำหน่ายหรือให้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดหนึ่งชนิดใด รวมทั้งน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองไว้ตามมาตรา 9 ได้ ในการนี้รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 12 เมื่อผู้ค้าน้ำมันร้องขอและแสดงหลักฐานให้เป็นที่พอใจแก่รัฐมนตรีว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นอันไม่อาจทำให้ผู้ค้าน้ำมันสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามอัตราที่กำหนดได้หรือการสำรองนั้น ๆ จะทำให้ผู้ค้าน้ำมันต้องได้รับความเสียหายเกินสมควร ทั้งนี้ ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งผ่อนผันเป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีเห็นสมควรมิให้ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง หรือลดอัตราหรือปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองลงตามที่เห็นสมควร ตลอดระยะเวลานั้นได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งมิให้ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในระยะเวลาใด มิให้นำความในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่ผู้ค้าน้ำมันตลอดระยะเวลานั้น

ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้ลดอัตราหรือปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองลงในระยะเวลาใด ให้ถือว่าอัตราหรือปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่รัฐมนตรีมีคำสั่งเป็นอัตราที่ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่งตลอดระยะเวลานั้น

มาตรา 13 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

วันเริ่มมีผลใช้บังคับประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา 10 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อถึงกำหนดวันใช้บังคับประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคสองแล้วห้ามมิให้ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำกว่าคุณภาพที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่รัฐมนตรีจะผ่อนผันให้เป็นการชั่วคราว

มาตรา 13 ทวิ⁽¹⁾ ผู้ใดจะเป็นผู้ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดคุณภาพตามมาตรา 13 โดยมีปริมาณการขนส่งครั้งหนึ่งเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การกำหนดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดต่ำกว่าสองพันลิตรไม่ได้

เมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามวรรคหนึ่ง หรือประกาศเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่กำหนดไว้แล้ว ให้ผู้ที่รับจ้างขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งได้รับจ้างทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่แล้วจะต้องขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขนส่งน้ำมัน ขึ้นค่าขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ และให้ผู้ซึ่งได้ยื่นคำขอแล้วทำการรับจ้างขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงต่อไปจนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่อนุญาต

การขออนุญาต การออกใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

ใบอนุญาตตามมาตรานี้ให้มีอายุสามปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา 13 ตริ⁽¹⁾ ในการดำเนินการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ และการดำเนินการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 และตามมาตรา 6 ทวิ ให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ห้ามมิให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ให้นำบุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดคุณภาพตามมาตรา 13 เว้นแต่ในกรณีจำเป็นชั่วคราวซึ่งได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 13 จัตวา⁽²⁾ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 และผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ให้เก็บตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิงในการประกอบกิจการของตนเพื่อส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ทั้งนี้ ภายในช่วงระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนดตามความจำเป็นเพื่อการตรวจสอบเป็นครั้งคราว

(2) ให้ทำการพิสูจน์คุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่งให้พร้อมทั้งรายงานผลให้แก่ทางราชการตามปริมาณหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงสูงสุดที่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 และผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ มีหน้าที่พิสูจน์ตาม (2) ให้รัฐมนตรีกำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันและผู้ขนส่งน้ำมันทราบล่วงหน้าเป็นรายปี ตามความเหมาะสมแก่สภาพของกิจการค้าน้ำมันและผู้ขนส่งน้ำมัน และตามความจำเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้ค้าน้ำมันหรือผู้ขนส่งน้ำมันใดไม่สามารถดำเนินการตาม (2) ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีการพิสูจน์คุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าว และให้ผู้ค้าน้ำมันหรือผู้ขนส่งน้ำมันนั้นเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

มาตรา 13 เบญจ⁽³⁾ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ทวิ ต้องจัดเก็บตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบคุณภาพตามความจำเป็นเป็นครั้งคราวตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ การเก็บตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

มาตรา 14 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการน้ำมันเชื้อเพลิง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานพลังงานแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมทะเบียนการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา 15 คณะกรรมการน้ำมันเชื้อเพลิงมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความเห็นและให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การออกกฎกระทรวงตามมาตรา 7 และมาตรา 8

(2) การกำหนดชนิดและอัตราของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง

(3) การกำหนดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่ซื้อ ที่กลั่น ที่ผลิต หรือที่ได้ตามมาตรา 9 วรรคสอง

(4) การกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 10 วรรคสาม

(5) การกำหนดคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 13

(6) มาตรการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้าน้ำมันในการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง

(7) เรื่องอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 16 การประชุมของคณะกรรมการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งที่มาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 17 ให้คณะกรรมการน้ำมันเชื้อเพลิงมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อให้ทำการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการน้ำมันเชื้อเพลิงตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นได้

ให้นำความในมาตรา 16 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 18 เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่าได้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสำนักงาน สถานที่กลั่น สถานที่ผลิต สถานที่เก็บ และสถานที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมัน ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำหรือสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันส่งตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใดครั้งละไม่เกินห้าลิตรมาเพื่อตรวจสอบได้ หรือสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันตรวจสอบปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงและรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ผู้ค้าน้ำมันต้องให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งต้องแสดงบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ

ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 19 เมื่อปรากฏแก่รัฐมนตรีว่า ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ผู้ใดไม่สำรองน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ตามชนิดและอัตราที่กำหนดตามมาตรา 9 เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันเกินสามสิบวัน หรือเป็นระยะเวลาไม่ต่อเนื่องกัน แต่รวมกันแล้วเกินหกสิบวันในปีหนึ่ง ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุอันสมควรแก้ตัวได้โดยชอบด้วยกฎหมายรัฐมนตรีจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้ค้าน้ำมันที่ออกให้แก่ผู้นั้นเสียก็ได้

การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตราหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ผู้ค้าน้ำมันพ้นจากการที่จะต้องรับโทษตามมาตรา 25

มาตรา 19 ทวิ⁽¹⁾ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือเงื่อนไขตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนมาตรา 13 วรรคสาม ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 ตริ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 เบญจ อธิบดีจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นการชั่วคราวหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้ตามที่เห็นสมควร

การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้สั่งพักใช้โดยมีกำหนดเวลาได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

มาตรา 19 ตริ⁽²⁾ ผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 13 จัตวา (1) อธิบดีจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นการชั่วคราวหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้ตามที่เห็นสมควร

การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้สั่งพักใช้โดยมีกำหนดเวลาได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

มาตรา 19 จัตวา⁽¹⁾ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ทวิ หรือผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 19 ทวิ หรือมาตรา 19 ตริ แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

การสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 19 ทวิ หรือมาตรา 19 ตริ ไม่เป็นเหตุให้ผู้ค้าน้ำมันหรือผู้ขนส่งน้ำมันดังกล่าวพ้นจากการรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 20⁽²⁾ ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิด หรือรวมกันทุกชนิดปีละตั้งแต่หนึ่งแสนเมตริกตันขึ้นไปโดยมิได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 6 หรือผู้ใดเป็นผู้ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดคุณภาพตามมาตรา 13 มีปริมาณการขนส่งครั้งหนึ่งเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยมิได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 13 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 20 ทวิ⁽³⁾ ผู้ใดดำเนินกิจการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยจัดตั้งเป็นสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ประชาชนโดยมิได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 6 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 21 ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ออกตามมาตรา 6 วรรคสอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนมาตรา 13 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 7 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือส่งบัญชีตามมาตรา 7 วรรคหนึ่งหรือวรรคสามโดยมีรายการอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 7 วรรคสอง มาตรา 8 หรือมาตรา 9 วรรคสอง หรือจงใจไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้กำหนดตามมาตรา 9 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 24 ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดจงใจไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญชีที่ได้ส่งต่อรัฐมนตรีตามมาตรา 8 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 25 ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ออกตามมาตรา 10 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งแสนบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 25 ทวิ⁽⁴⁾ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 ทรี วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ทวิ หรือผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 ทรี วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง กระทำความผิดซ้ำอีกภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

มาตรา 25 ตริ⁽¹⁾ ผู้ใดกระทำการปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันทำให้ลดคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 13 เพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำการปลอมปนเป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 หรือเป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ทวิ หรือเป็นผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดมีปริมาณตั้งแต่สองร้อยลิตรขึ้นไปให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้นั้นเป็นผู้กระทำการปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่าย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้มีน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อใช้ในกิจการของตน หรือได้น้ำมันเชื้อเพลิงนั้นมาโดยไม่ทราบว่าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นลูกจ้างของบุคคลดังกล่าวตามวรรคสองหรือการกระทำความผิดนั้นเกิดขึ้นภายในสถานที่ทำการหรือสถานที่จำหน่ายของบุคคลดังกล่าวตามวรรคสอง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังกล่าวตามวรรคสองเป็นผู้ร่วมกระทำผิดด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

มาตรา 25 จัตวา⁽²⁾ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 ตริ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกระทำความผิดซ้ำอีกภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 25 เบญจ⁽³⁾ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 หรือผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 13 ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 จัตวา (1) หรือผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 เบญจ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามร้อยบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกระทำความผิดซ้ำอีกภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 26 ผู้ใดไม่ยอมให้หรือไม่ยอมส่งตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิง หรือไม่ยอมตรวจสอบปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่แสดงบัญชีเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา 18 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 27 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา 28 ให้บรรดาผู้ค้าน้ำมันซึ่งได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2509 และเป็นผู้ค้าน้ำมัน ซึ่งจะต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ค้าน้ำมันซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 29 ให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศและคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2509 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษายังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงประกาศและคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 30 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมนันท์
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) คำขอ	ฉบับละ 100 บาท
(2) ใบอนุญาตเป็นผู้ค้าน้ำมัน	ฉบับละ 20,000 บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2509 มิได้ควบคุมผู้ค้าน้ำมันซึ่งทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดหรือหลายชนิดรวมกันมีปริมาณต่ำกว่าปีละหนึ่งแสน เมตริกตัน ทำให้กระทรวงพาณิชย์ไม่สามารถควบคุมและดำเนินคดีแก่ผู้ค้าน้ำมันดังกล่าว ในกรณีที่ขายหรือผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงต่ำกว่าคุณภาพที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้พระราชบัญญัติเชื้อเพลิง พ.ศ. 2509 ยังมีบทบัญญัติหลายประการที่ไม่เหมาะสมกับภาวะการณของประเทศในปัจจุบัน ในการควบคุมการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงและการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเก็บตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรวจสอบคุณภาพ หรือสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันตรวจสอบปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงได้ อันจะเป็นผลต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติ น้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522

มาตรา 10 ให้ผู้ค้าน้ำมันโดยจัดตั้งเป็นสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชนอยู่แล้ว ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้อธิบดีออกใบอนุญาตตามมาตรา 6 ทวิ ให้แก่ผู้ค้าน้ำมันตามวรรคหนึ่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ดำเนินการโดยจัดตั้งเป็นสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชนต่อไปได้

มาตรา 11 ให้ผู้รับจ้างขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งจะต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 13 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้รับจ้างทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 13 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้อธิบดีออกใบอนุญาตตามมาตรา 13 ทวิ ให้แก่ผู้รับจ้างขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว ให้ทำการรับจ้างทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงต่อไปได้

มาตรา 12 ให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ที่จ้างบุคคลอื่นทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดคุณภาพตามมาตรา 13 แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงการจ้างบุคคลดังกล่าวภายในหก

สืบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับพร้อมทั้งส่งรายละเอียดและเอกสารตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด และในกรณีนี้ให้ถือว่ากร้างบุคคลอื่นทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่มีผู้ค้าน้ำมันได้แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีผลใช้บังคับได้ต่อไปตามสัญญาที่ผู้ค้าน้ำมันได้ตกลงกันไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และไม่ถือว่าผู้ค้าน้ำมันกระทำการฝ่าฝืนมาตรา 13 ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2521 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ น้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ยังไม่มีบทบัญญัติที่จะใช้เป็นมาตรการควบคุมและป้องกันการปลอมปนคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงได้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น